

AMUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Fogalomzavar.

A választások lezajlása óta a blokkon kívül és belül vita folyik a nemzetgyűlés hatásköréről és munkaképességéről. Politikusok és sajtóorgánumok amellet érvelnek, hogy ez a nemzetgyűlés nem illetékes alapvető intézkedésekre, mert átmeneti jellege miatt csak átmeneti teendőkre alkalmas. Egyesek szerint a „jogfolytonosságon” üt csorbát az a körülmény, hogy a főrendiházat kikapcsolják az alkotmányos munkából, mások azon az alapon vitatják a nemzetgyűlés illetékességét, mert nem választójogi törvény, hanem választójogi *rendelet* szerint ejtették meg a választásokat. Most már hangoztatják azt is, hogy a választásokon nem nyilatkozhatott meg szabadon az ország akarata és egyik konzervativizmusáról ismeretes lap megírja, hogy „régí érdemes” politikusok nem is jelöltheték magukat a választásokon. Mind ezt, persze, polgári politikusok és lapok mondják a választások után, hogy ezekkel a körülményekkel okolják meg annak a szükségességét, hogy a most összeülő nemzetgyűlésnek rövid *élettartamunak* kell lennie.

Nem az a szándékunk, hogy vitába bocsátkozzunk a polgári sajtó jogfolytonossági elméletéről, csak arra akarjuk felhívni a figyelmet, hogy a nemzetgyűlés körül olyan fogalomzavar van, amelyet az ország érdekében tisztázni kell. Azok a velünk szembenálló — de a választások után a mi álláspontunkhoz közeledő — politikusok, akik a nemzetgyűlés illetékessége felől vitát indítanak, *félgazságokat* hirdetnek és a következtetésekben a kívánt határig nem akarnak, vagy nem tudnak eljutni. Ez természetes, hiszen ők nem az igazságot keresik és mindent a saját hatalmi körük szerint ítélnék meg. Ezért nem támogattak bennünket a választások előtt a közszabadságok védelmezésében és ezért hirdették, hogy a szociáldemokrata-párt csak *üldöget* keresett a koncentrációból való kilépésre, nehogy csufosan megbukjék a választásokon. Tisztelt — most rekrimináló — ellenfeleink a szociáldemokrata-pártnak magatartását azon a szűk látószögön keresztül nézték, amely őket jellemzi. Miután ők, noha résztvettek a választásokon, megbuktak, a saját kárukra átjutnak nagynehezen annak a fölismeréséhez, amit a szociáldemokrata-párt az ország érdekében állandóan hirdetett. De ezt most sem teszik nyíltan és várnak addig, amíg újabb sajnálatos tények, amiknek bekövetkezését meg lehetne előzni, nem kényszerítik őket — ismét későn — a valódi helyzet fölismerésére és bevallására.

A helyzet kulesa az, hogy olyan nemzetgyűlésre lett volna szükség, amelyre az ország teljesen szabadon, minden korlátozó intézkedés nélkül

választhatta volna képviselőit. Most már nemcsak mi mondjuk, hogy ezek az előfeltételek hiányoztak. És — hozzátehetjük — nem az a baj, hogy „régí érdemes” politikusok nem jutottak be a parlamentbe, hanem főként az, hogy az újakat,

de alkotók és munkaképesek: a munkásság képviselőit kirekesztették. És miután az ország érdekében ez valóban baj, ez fogja meghatározni a nemzetgyűlés illetékességét és élettartamát is.

A kigazdapárt a fuzió ellen döntött.

Horthyt jelölte kormányzónak, Apponyit házelnöknek. — Rubinek a szociális és társadalmi békéről. — A politikai helyzet.

A sokat hánytorgatott fuzió ügye a kigazdapárt tegnapi ülésén történt egyhangú határozattal végre lekerült a napirendről. A kigazdák a fuzió ellen foglaltak állást és csak együttműködésre hajlandók a keresztény nemzeti egyesüléssel. Furcsa is lett volna, ha a kigazdapárt elföldadással kezdte volna meg működését. Egyébként előreláthatólag a kooperáció sem megy majd simán. A kigazdapártnak ugyanis eltérő javaslatai vannak a keresztény nemzeti egyesüléssel szemben. Így Rakovszky helyett Apponyit jelölték házelnöknek. Rubinek Gyula földmívelésügyi miniszter pedig — idők jele — a szociális és társadalmi béke megteremtését sürgette.

A keresztény nemzeti egyesülésben a belügyminiszter még most is olyan választási statisztikával kedveskedett, amely az abszolút többséget ígéri. Rövidesen ez a kérdés is eldől majd. A politikai helyzetről az alábbi jelentéseket kaptuk:

Budapest, febr. 13. (Telefonjelentés.) A kigazdapárt ma táviratot küldött Apponyinak Párisba és megkérdezte tőle, hajlandó-e elfogadni a Ház elnökségét. Az *Est* szerint a kigazdapárt az Apponyi mellett történt állásfoglalást nem tekinti véglegesnek, szükség esetén hajlandó deferálni annak a belátásnak, hogy a Ház tanácskozásainak színvonala érdekében kívánatosabb volna, ha Apponyi megőrizné képviselői szabadságát és bölcs, mérsékelt szavával egyensúlyozva hatna a föltörökő ellentétekre. Ebben az esetben a kigazdának sem lenne kifogásuk az ellen, hogy Rakovszky Istvánt válasszák meg házelnöknek.

A kigazdapárt föltétlenül ragaszkodik azonban az egyik alelnöki és a háznagyti tisztséghez.

Budapest, febr. 13. (Telefonjelentés.) A miniszterelnökségen Huszár Károly miniszterelnök elnöklésével ma délután 10 órakor értekezlet kezdődött, amely az állami főhatalomról szóló törvényjavaslatot és az új házszabályokat tárgyalta.

Budapest, febr. 13. (Telefonjelentés.) A Magyarországi jelenti: A keresztény nemzeti egyesülés pártjában ma a legelőkelőbb vezető pozíciót betöltő államférfiutól nagyjelentőségű nyilatkozatot kaptunk Horthy Miklós fő-

vezér kormányzóságáról. A vezető politikus kérdésünkre a következőket jelentette ki:

— Az a hír, mintha a keresztény nemzeti egyesülés pártjában olyan mozgalom volna, hogy Apponyi Albert gróf legyen a kormányzó és ne Horthy Miklós fővezér, egyik vagy másik újságnak a híresztelése volt csupán, amely híresztelésnek a párton belül semmiféle komoly alapja nincs. Legfőleg egy-két ember kívánsága lehet az egész. A párt ezzel a kérdéssel nem foglalkozott és ma is az az álláspontja, hogy Horthy Miklóst tekintve az országban az egyedüli és a leghivatottabb személynek arra, hogy vele a kormányzói méltóságot betöltse. A pártnak Horthy Miklós ellen semmiféle mozgalom nincs és frakciók sem hadakoznak ellene.

Budapest, február 13. (Telefonjelentés.) A Magyarországi jelenti: A többség kérdése ma is erősen foglalkoztatja a pártokat. Ugy a kigazda-párt, mint a keresztény nemzeti egyesülés tábora magának vindikálja a többséget. Az egyedüli és kétségbevonhatatlan tény ez ügyben mindössze az, hogy tegnapig 77 megválasztott nemzetgyűlési képviselő jelentette be csatlakozását a keresztény nemzeti egyesülés pártjához. Ezzel a bejelentéssel megdőlt a kigazdák által kolportált kombináció, mintha a keresztény nemzeti egyesülés pártjának csak 75 nemzetgyűlési képviselője volna. Az említett 77 képviselő között csak azok vannak, akik saját maguk jelentették be eddig csatlakozásukat, de még 4—5 további jelentkezésre számítanak.

Budapest, február 13. (Telefonjelentés.) A Magyar Távirati Iroda jelenti: A keresztény nemzeti egyesülés pártjának képviselőtagjai ma este 6 órakor Haller István vallás- és közoktatási ügyi miniszter elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen az életbeléptetendő házszabályokról szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

Huszár Károly miniszterelnök terjesztette elő a javaslatokat, amelyek fölött hosszabb vita indult meg.

Az értekezlet elhatározta, hogy a javaslatok megvizsgálására 6 tagú bizottságot küld ki. Az országos kigazdapártot ugyanilyen 6 tagú bi-

zottság kiküldésére kérte föl a párt. E bizottságok pénteken délelőtt a miniszterelnökséggel együttesen foglalkoznak.

Az értekezleten Beniczky Ödön belügyminiszter jelentést tett a hozzá beérkezett választási eredményekről. A belügyminiszter statisztikáját a választási biztosok hivatalos jelentése alapján állította össze. A jelentés szerint megválasztottak keresztény nemzeti egyesülés-párti programmal 66, a keresztény szociálista-párt programjával 5, keresztény szociálista gazdasági programmal 4, egyesült keresztény nemzeti kigazda és földmivespárti programmal 3, keresztény kigazda és földmivespárti programmal 4, országos földmives és kigazdapárti programmal 71, a nemzeti demokrat-párt programjával 6, párton kívüli programmal 3, összesen 164 képviselőt.

Huszár Károly miniszterelnök indítványára az ideiglenes államfői hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat előadójául Turi Bélát kérte föl az értekezlet.

Az értekezlet foglalkozott még a Ház tisztikarának összeállításával is, egyben pedig a keresztény nemzeti egyesülés pártjának parlamenti csoportja vezetésének megválasztásával. E célra öttagú jelölőbizottságot küldött ki, amely vasárnap este 6 órakor az összeülő képviselői értekezlet elé terjeszti majd javaslatait.

Budapest, febr. 13. (Telefonjelentés.) Az országos földmives- és kigazdapárt nemzetgyűlési képviselői tegnap tartották első ülésüket. Az értekezlet előtt a kigazdapárt vezető bizottsága ülésezett. Az ülésen nagyváradi Szabó István közéleti miniszter örömmel jelentette be, hogy a falu népének, a föld megmívelőjének is megvan már a képviselője. Hangsúlyozza, hogy ez a párt együtt akar működni minden magyar emberrel, de leszögezi, hogy a magyar nemzet erejét és többségét a gazdaosztály, a földmívelők képezik. Ez a párt hivatottnak érzi magát arra, hogy Magyarország újjáépítésében a vezető szerepet töltsön be.

Lukovich Aladár beszámolt ezután a választási eredményekről. A párt programjával 79 képviselőt választottak meg.

Rubinek Gyula földmívelésügyi miniszter hosszabb beszédben a nemzetgyűlés és a párt föladatairól nyilatkozott. Elmondotta, hogy a kigazdapártnak, mint pénzügyi pártnak kellett a választásban résztvenni és amikor ezt megállapítja, egyuttal fekete leplet borít a választásokra, ezzel is a mai helyzetet akarván jelezni, amely parancsolólag előírja, hogy nem a bomlást, hanem az egyetértést keresi. Legfőbb ideje már annak, hogy rend és béke legyen az országban. Ne legyenek itt mellékkormányok minden sarokban. Végre tudjuk meg, hogy melyik az a kormány, amelynek engedelmességre kell mindenkinek hazában. Elérkezett végre az ideje egy mélyebben szánó szociálista és

gazdasági politika megvalósításának. Nem kisüstökkel akarunk kortespolitt-kát csinálni, ezt a századot a szociális gondolat uralja, dominálja, mi a szociális békét akarjuk megteremteni. Legsürgősebb teendők, hogy a népnek a mindennapi kenyeret minden eszközzel biztosítsuk. A mai idők súlyát legjobban érző tisztviselői karon segíteni legelső feladatunk keli, hogy legyen. Meg kell akadályozni azt, hogy százmilliók halmozzódjanak föl, de a tehetségnek utat kell engedni az érvényesülésre. A fokozatos adózást akarjuk behozni, megakadályozni azt, hogy a nagy vagyon kibújjon az adózás alól. Elsősorban a hadi milliósokot és lánckereskedőket akarjuk megadóztatni. Földhöz kell juttatni azokat, akik a házáért véreztek, akik rokkantakká lettek, mindazokat a tisztességes elemeit a falunak, akik kellő anyagi és erkölcsi biztosítást nyújtanak arra, hogy becsületes polgárai legyenek a hazának és hogy a földet, amelyet a haza rájuk bíz, becsülettel és szorgalommal meg fogják művelni. Ez a gondolatmenete a párt programjának, amit becsületesen meg is fog valósítani, hogy ez által is közelebb jussunk a társadalmi békéhez. A párt a kisiparos-osztály érdekét is szíven viseli. Azok az államok, amelyeknek szociálista alapon álló kormányuk van, a gyakorlatban nem tudtak eredményeket elérni. A szocializálás gondolatának ellensége és az első lesz, aki az ellen a legnagyobb harcot hirdeti.

Rubinek után Korányi Frigyes pénzügyminiszter az ország pénzügyi helyzetét ismerte.

— Az első mentvár, — mondotta — amire építhetünk, a föld, a mezőgazdaság és ha valaha agráriusnak kellett lennie a pénzügyminiszternek, ma az kell, hogy legyen. Szólt az adóemelésről, az illetékreformról és kivált a vagyonadóról, amelyet meg kell csinálni. Nem gyűlölettel, mint Károlyiék akarták, hanem bölcs belátással. Az állam kiadásai jelenleg évente tízmilliárdot tesznek ki, amellyel szemben bevételünk csak egymilliárd. A kiadások ellátására csak az Osztrák-Magyar Bank ad födözetet. A valutareformmal — mondotta — várni kell, amíg némileg lehiggad a pénzpiac és akkor úgy kell megcsinálni, hogy javuljon a mi pénzünk. Előbb szinte kizártnak látszik, hogy meg lehessen csinálni a jegybankot. A tisztviselőket naturáliákkal kell segíteni.

Ezután sokorópátkai Szabó István szólt föl és indítványozta, hogy a párt vezetősége küldjön ki a keresztény párttal való tárgyalásra hattagu bizottságot azzal, hogy fuzióról szó sincs, hanem szó lehet kooperációról. Széchenyi Viktor gróf a fuzió ellen szólt föl, hangoztatván, hogy a párt jellegének fontartása becsületbeli kötelesség.

Pallavicini György őrnagy és Czettner Jenő pártolták a fuzió gondolatát, Kovács J. István azt fejtette, hogy ha ma kimondanák a fuziót a keresztény egyesülés pártjával, holnap egy vagy talán két kisgazdapárt is alakulna az országban. A keresztény nemzeti egyesülés pártjával való egyesülés helyett az együttműködést tartja kívánatosnak.

Ipolyi Keller Gyula az élelmészeti kérdéseket ismerte. Wagner Károly válaszlátszi ügyeket tett szóvá. Molnár János sárospataki képviselő a fuzióról való vitát egészen fölöslegesnek ítélte. Végül a párt egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot, amely a kereszt-

tény nemzeti egyesülés pártjával való fuziót elveti.

Rubinek Gyula indítványozta, hogy Horthy Miklós fővezért a párt üdvözlje, bizalmáról és ragaszkodásáról biztosítsa. Az indítványt egyhangulag magáévá tette a párt.

A párt vezetősége a nemzetgyűlés elnökségére Apponyi Albertet jelölte

Apponyi átadta Magyarország választjegyzékét.

Francia lapok ellenjavaslatainkról. — A választjegyzék tartalma.

Bécs, febr. 13. Párisból jelentik: A magyar béke delegáció tegnap délután 4 órakor nyújtotta át választ a szövetségesek szerződés tervezetére. Bár a magyar választjegyzékből hivatalos kivonatot még nem tettek közzé, annyit meg lehet tudni, hogy számos ellenjavaslatot tartalmaz, különösen a területi és nemzetiségi kérdésekről. A *Telegraphen Information* tudósítója ma megjelent Neuillyben, a Chateau de Madridban, de itt a delegátusokat az újságírókkal való érintkezéstől ismét teljesen elzárták. A palota bejáratát rendőr őrszi. A sajtó eddig keveset kommentálta a magyar béketárgyalás ügyét. A szociálista *Populaire* hevesen támadja Apponyit és a budapesti kormányt. A *Petit Parisien* jelenti, hogy a szövetségesek között teljes összhang van a magyar tengeri kikötő kérdésében. Azt a híresztelést, hogy az egyik szövetséges hatalom hajlandó hozzájárulni, hogy a magyar delegáció székhelye Magyarország gba helyeztessék át, a lap valószínűtlennek mondja, szintúgy azt az állítást is, hogy Anglia el akarja vállalni az ellenőrzést a magyar államvasutak és állambirtokok fölött és pedig anélkül, hogy szövetségeseivel előbb erre nézve megegyezést létesítené. Anglia — mondja a lap — loyális marad és a magyarok rosszul teszik, ha kivánságaikat valóságnak veszik.

Páris, február 13. (Szikratávirat.) A francia lapok bőven foglalkoznak Millerand londoni utazásával és kiemelik azt, hogy nem csupán a függő kérdéseket, tehát a keleti kérdést és az orosz problémákat akarják eldönteni, hanem a németországgal ujabban fölmerülő nehézségeket is tisztázni akarják. Az orosz kérdésen kívül, a magyar béke ügyét és az új európai vámrendszert is tárgyalni fogják. Megvitatják a nagyobb folyók nemzetei közti tételéből fölmerülő kérdéseket is.

Neuilly, február 13. (Szikratávirat.) A magyar béke delegáció elnökét, Apponyi Albert grófot, Praznovszky Iván rendkívüli követ, meghatalmazott minisztert és Csáky István grófot csütörtökön délután fél 3 órakor Gallais kapitány bevezette Henry ezredeshez, aki Laperche kapitány társaságában fogadta őket. A magyar delegátusok két részletben adták át az ezredesnek Magyarország választ a békeföltételekre.

Az egyik rész még ma este kurir útján elküldik Londonba, ahol Millerand francia miniszterelnök megtalálják, a másik résszel Henry ezredes azonnal eltávozott, hogy a jegyzéket a Quaid'Orsay átadja.

Neuilly, február 13. A M. T. I. kiküldött munkatársának jelentése: A magyar béke delegáció e hónap 12-én nyújtotta át a magyar békeszerződésre vonatkozó ellenjavasla-

egyhangulag. A nemzetgyűlés egyik alelnökét Bottlik József volt főispánt jelölte, míg a másik alelnökséget a keresztény nemzeti egyesülés pártjának hagyta. A háznagy tisztiségre Lukovich Aladárt, jegyzőül Brody Győzöt, Szabó Sándor dr.-t és Szabóki Jenőt jelölték.

tait. A határookra vonatkozó 38 féléves nyomtatott oldalra terjedő jegyzék kivonatos tartalma a következő:

A tartós és méltányos béke eszméje, melyet a szövetséges és társult hatalmak államférfiai oly gyakran hangoztattak, csak Magyarország ezeréves természeti határainak fontartásával valósítható meg. Emellett szól a népek önrendelkezési joga is, mert mi tudjuk, hogy a magyar földön élő nemzeti kisebbségek nem akarnak elszakadni Magyarországtól, valamint a nemzeti ség elv is, amennyiben a nemzeti ségek nálunk több jogot élveztek, mint amennyit a most létrejött különböző békeszerződések számukra kikötnek és a joguk még jobban kiterjeszthető anélkül, hogy Magyarország természetes határait meg kellene dönteni.

A békebizottság azt a kérést teszi elő, hogy a Legfőbb Tanács az elszakítandó területeken rendelje el a népszavazást, amely célból a fegyverszüneti szerződés sérelmével ott tartózkodó csapatok és közigazgatási hatóságok vi-szavonandók, a népszavazás tisztasága a nagyhatalmak és a semleges országok csapatai által biztosítandók. A népszavazásra azonban ne a mai lakosság, hanem az 1918. november 3-án ott lakóhellyel bírók bocsáttassanak, miután a megszálló csapatok egy esetleges népszavazásra való tekintettel ezernyi magyart üldöztek ki onnan és helyükbe fajtestvéreiket telepítették be.

A békeszerződés tervezetében kijelölt határok sem a néprajzi viszonyokat, sem a történelmi jogokat nem veszik tekintetbe, hanem egyszerűen stratégiai határok, amelyek Magyarországot védtelenül kiszolgáltatják szomszédjai kénye-kedvének és egyedül az önző hódítóknak termékeny területek után való mohó vágyát elégítik ki. A határok mentén 58,000 négyzetkilométer olyan terület szakkittatik el Magyarországtól, amelyen 3,825.000 szinmagyar lakos él. E terület, jöllehet az országnak csak 20.5 százalékát teszi, az ország tengeri termésének 27.5 százalékát.

A bánatot illetőleg egy a ro ánok, mint a szerbek és a svábok kimutatták már annak szétválaszthatatlan egységét, amelytől Krassószörény-megyét sem lehet elkülöníteni. A Bánátról alig marad meg Magyarország számára néhány község Szeged közelében, amelyek Szegedet ugyan-csak nem mentik meg a gazdasági éhenhalástól. Szegeden dolgozták föl a Bánát, a Bácska és a Maros szöge nyersanyagát, amelyekből most elesik. A határon túl eső nagyvárosok, Temesvár, Szabadka, Zombor gazdasági érdek szférái mind a Dunáig, északon Kecskemét—Budapestig ter-

jednek. Szabadka elszakításával és a szegedi—bajai vasútvonal részleges elvesztésével pedig megszakadna Keletmagyarország összeköttetése a Dunántullal és az Adriával.

A békeszerződés 208. cikke gabonaszállításra kötelezi a magyar államot Ausztria számára. Ennek minden lehetősége elvesz a Bácska és a Bánát elszakításával és az egész föld malomipari telepei másodika Budapest, mely éppen e területek gabonáját dolgozták föl. Fiume Magyarországnak köszönheti fejlődését és jelentőségét, mely természetes hinterlandja és vele kölcsönös egymásra utaltságban áll. Sem Jugoszlávia, sem Olaszország nem tudja Fiume gazdasági helyzetét biztosítani, mert mindegyiknek több megfelelő gazdasági kikötő áll rendelkezésére. Magyarország úgy a maga, mint Fiume érdekében jogot formál a kikötőre.

A Muraköz mindig Magyarország-hoz tartozott volt, gazdaságilag is az északi területekkel áll közösségben.

Nyugatmagyarországgal különjegyzék foglalkozik. Itt azonban rámutatás történt arra, hogy magyar terület és német lakói későbbben vándoroltak be. A városok a határ mindkét oldalán tönkre mennének. E területre néve maguk az osztrákok kérték a népszavazás elrendelését. Magyarország ugyanezt teszi. Magyarország összes tervbe vett új határai az ország életének minden legcsekélyebb ismerete nélkül jelöltettek ki. A határszéli lakosság érdekében egyáltalán nem tördök a béketervezet, amennyiben föltétlenül szükséges 30—40 kilométernyi szélességre kiterjedő szabadkereskedelmi zónákról nem tesz intézkedést. Magyarország oly tökéletes földrajzi egység, hogy csak a nyers erőszak bonthatja meg. Lakóinak érdekét szembe őtt tartva, a magyar állam sohasem egyezhet bele önszántából, hogy területét föl-osszák.

A mozisok kérelmére rendkívüli ülést tartott a járványbizottság

A járványbizottság tudvalevően három napra beszüntette a mozik előadásait és fölhatalmazta a tisztí főorvost, hogy a három nap leteltével, önhatalmulag döntsön a mozik további sorsa felől.

Wolf Ferenc dr. tisztí főorvos a három nap leteltével úgy döntött, hogy a mozik további bezárása szükséges és elrendelte a moziknak újabb három napra való bezáratását. A mozisok sérelmesnek találták a főorvos intézkedését és beadványt nyújtottak be Somogyi Szilveszter dr. polgármesterhez, mint a járványbizottság elnökéhez, hogy a főorvos intézkedését helyezze hatályon kívül.

A polgármester pénteken délután négy órára rendkívüli ülésre hívta össze a járványbizottságot, amely a mozik bezárását szombatig bezárólag elrendelte és úgy határozott, hogy szombat délutáni ülésén fog dönteni az általános korlátozó intézkedések megszüntetése vagy fontartása tárgyában.

Értesülésünk szerint valószínűleg hétfőn megnyílnak az iskolák és az iskolák megnyitásával kapcsolatban a mozik és kávéházak nyitvatartását is engedélyezik.

Elvtársak! Terjesszék a lapotokat!

HIREK.

**

— **Horthy Miklós Szegeden.** Horthy Miklós, a nemzeti hadsereg fővezére, február 20-án Szegedre érkezik. A városban nagyarányú akció indult meg, hogy a fővezér látogatásával kapcsolatosan a város lakossága tekintélyesebb összeget adományozzon a nemzeti hadsereg céljaira.

— **Uj főispáni titkár.** Vasek Ernő dr. kormánybiztos Bárdoss Béla főispáni titkárt állásától fölmentette és helyette Tóth Béla dr.-t nevezte ki.

— **Rézgálic érkezett.** Szegedre a tegnapi nap folyamán három és fél vagon rézgálic érkezett. Az árvizsgáló bizottság a rézgálic árát 32 koronában állapította meg.

— **A város és az állam.** A város a különböző kormánytárcák terhére összesen nyolcmillió koronát fizetett ki. A polgármester föliratban kérte a különböző minisztériumokat, hogy a város szűkös pénzügyi viszonyaira való tekintettel sürgősen folyósítsák az előlegezett összegeket. A fölíratra ezideig válasz nem érkezett. A belügyminisztérium azonban leiratot küldött Somogyi Szilveszter dr. polgármesterhez, hogy a városi tisztviselők háborús segélyére háromszázezer koronával többet utalt ki, mint amennyi járt volna. A belügyminiszter kéri az összeg visszafizetését. Mint értesülünk, a város a háromszázezer koronát az állam tartozása fejében törlesztésnek tekintti. Legalább ily módon megkerül valami az előlegezett nyolcmillióból.

— **A Munkásotthon ügye.** Ismeretes, hogy a tanácsnak a Munkásotthon ügyében hozott határozatát a Munkásotthon vezetősége megfőlelbezte a belügyminiszterhez. A tegnapi tanácsülésen a Munkásotthon ügyével kapcsolatban a tanács arra az állásponton helyezkedett, hogy megvárja a belügyminiszter döntését. A belügyminiszterhez intézett fölfolyamodásban tudvalevően a Munkásotthon vezetősége kifejtette, hogy a tanács határozata az érvényben levő lakbérteli rendeletekkel ellentétes.

— **Kik kaphatnak igazolványt.** (Telefonjelentés.) A Budapesti Közlöny mai számában kormányrendeletet közöl a sajtótermékek házaló és utcai terjesztésének szabályozásáról. A rendelet kimondja, hogy sajtótermékeknek házalás útján vagy utcán való terjesztésére szülő engedély akár külön-külön, akár együttesen adható. A törvényhatóság első tisztviselőjének a sajtótermékek terjesztését engedélyező vagy azt megtagadó vagy az engedélyt visszavonó határozata ellen az érdekeltek 15 nap alatt a belügyminiszterhez főlelbezhethetnek. A sajtótermékek terjesztésével kizárólag csak azok foglalkoznak, akik az illetékes rendőri hatóságtól erre igazolványt kaptak. Elárulító igazolvány csak olyanok részére állítható ki, akik 18. életévüket betöltötték. Fiatalabb egyének részére kivételesen akkor adható igazolvány, ha valamely testi fogyatkozás miatt más munkára teljesen képtelenek.

— **A főorvosi hivatal tolvajai.** Még a múlt év nyarán a városi főorvosi hivatalban Czeglédi Mihályné és Forró Mihályné városi takarítónők föltörték a főorvosi hivatal pénzszekrényét s onnan 7500 korona készpénzt vittek el. A két tolvaj asszony e miatt állt ma a törvényszék előtt. A vádtanács, amely ügyüket tárgyalta, mindkettőjüket egy-egy évi börtönre ítélte.

— **A kereskedők és iparosíjak bálját szombaton.** hó 14-én okvetlen megtartják.

— **Öngyilkosság.** Pénteken délelőtt tíz óra körül telefonon értesítettek az államrendőrség büntügyi osztályát, hogy a Szabadsajtó-utca 1. szám alatt egy 19—20 év körüli leány öngyilkossági szándékból kálium hipermanganátot ivott. A telefonjelentés után a rendőrség büntügyi osztálya részéről Stern Léo rendőrfelügyelő az ügyeletes rendőrorvossal azonnal kiment a helyszínére, az öngyilkos leányt azonban időközben be szállították a közpórházba. A rendőrtiszt a büntügyi jegyzőkönyv fölvétele végett azonnal a közpórházba hajtattott, ahol az orvosok már javában buzgólkodtak az öngyilkos megmentésén. A leányt erős gyomormosásnak vetették alá, melynek befejezése után a rendőrtiszt zavartalanul kihallgathatta az életuntat öngyilkossági szándékának oka fölöl. A kihallgatás alapján megállapították, hogy szerelmi bánatból követte el tettét.

— **Elítélték egy betörő-bandát.** Múlt év februárjában egy több tagból álló betörő-társaság garázdálkodott a városban. Alig négy napos dicstelen működésük után azonban a rendőrség detektívcsapata elfogta őket, vezérükkel Bába Gábor rovimultu betörővel együtt. A szóbanforgó betöréseket a Rudolftéri szeszfőzde és Szécsi Izso kereskedő kárára követték el. A törvényszék egyik vádtanácsa emiatt vonta őket ma felelősségre. A betörő-társaság fejét, Bába Gábert, aki egyébként már hét ízben állt különböző lopások vétsége miatt a törvényszék előtt, 4 évi fegyházra, főcinkostársát, Szóke Győzőt 2 évi fegyházra, és Jáger Károlyt hat hónapi börtönre ítélték.

Megkezdik a szükségmunkákat.

Állami segély az utcák rendezésére.

A város a múlt hét végén fölküldte Budapestre Bokor Pál helyettes polgármestert, hogy a sürgős városi munkák födőzésére állami segítséget kérjen. Bokor Pál tegnap este hazaérkezett Szegedre és a polgármesternek beszámolt budapesti útja eredményéről.

A helyettes polgármester előadta, hogy a földmívelésügyi és kereskedelmi minisztériummal egyetértve, mint a város megbízottja megállapodott abban, hogy Szeged sürgősen megkezdje a Felső-tiszpart rendezését és az utcák rossz hasznavehetetlen burkolatának a kijavítását. Erre a célra egymillióháromszázezer koronát kapott a város, amely összeget, ha nem volna elegendő a megke-

dett munkák befejezéséhez, a város saját pénztárából pótolná.

A város tervbe vette, hogy amint az idő megengedi, azonnal megkezdik a munkálatokat. Értesülésünk szerint a többi városi munkák födőzésére is állami segítséget kap a város.

Mondanunk sem kell, hogy a szükségmunkákat nem lehet olyan gyorsan elkezdni, amint kívánatos lenne. Most már, ha pénz van, nem kell várni az alkalmas időre. Haladéktalanul munkához kell látni, hogy legalább a sok ezer közül, néhány száz munkanélküli kapjon foglalkozást, természetesen a mai drágaságnak megfelelő díjazás mellett.

TÁVIRAT—TELEFON.

Károlyi Mihályt Prágában. inzultálták.

Prága, február 13. Károlyi Mihály grófot tegnap délelőtt a Passage-kávéház előtt egy elegánsan öltözött ember inzultálta. A rendőrség a támadót letartóztatta és igazoltatása után szabadon bocsátotta, azonban az eljárást közbotránykozássá és könnyű testi sértés címén megindította ellene. A támadót Kónya Elemérnek hívják és marostordai földbirtokos.

Kiütéses tifusz Erdélyben.

Kolozsvár, febr. 13. A kiütéses tifusz erősen pusztít Erdélyben. Nagyszomben eddig 150-n, Kolozsvárott 86-an betegedtek meg három nap alatt kiütéses tifuszban. A hivatalos kimutatás szerint Désen 31, Marosvásárhelyen 79, Déván 17, Brassóban 131 megbetegedés fordult elő.

Lengyelország tárgyalásokat kezdett az orosz bolsevikiekkel.

Varsó, február 13. Jól értesült politikai körökben hire jár, hogy Lengyelország és Moszkva között nem kötelező tárgyalások vannak folyamatban.

Lemondott a román vezérkar.

Budapest, február 13. A Magyar Kurir jelenti Bukarestből: Presan tábornok, a román vezérkar főnöke kihallgatáson jelentkezett Ferdinand királynál és beadta lemondását. Hasonló módon cselekedtek a nagyvezérkar összes tagjai. A lemondás oka, Vlád Aurél miniszternek a kamarában tett ama kijelentése, hogy a nagyvezérkar állam az államban. Egyes bukaresti lapok szerint Vlád Aurél miniszter a konfliktus miatt kilép a kormányból.

RÉSEN.

**

HUSZ MILLIÓNÁL TÖBB árva van Európának, akik szomorú helyzetüket a háborúnak köszönhetik. Aki kommentárt fűz ehhez a számhoz, az gyertyával akarja megvilágítani a napot. De vannak még más jajveszkelő számok is, amelyek az özvegyekről, nyomorékokról zokognak. Ha ezekre gondolunk, akkor alacsonyul igazán fölháborítóvá az a játék, amely az ország vezetésében most folyik. Husz milliónál több az árva, — és nálunk a Friedrich-féle becsületeket föltozgatják a legkomolyabb ábrázattal; millió és millió özvegy könnye hull naponta — és mi a „keresztény” kurzus egyedül üdvözítő voltáról hallunk állandóan frázisokat; mi megszámlálhatatlan a bének száma és egyébre sem gondolunk, mint az új nagyságok ünneplésére. Az ember szinte úgy érzi, hogy Magyarország a napvilágnak egy elfelejtett szigete, ahol mé mindig a kicsinyességek boldog korában élnek a jós ándéku, tudatlan halandók, akiket a sors megkímélt a világhatasztrófa csapásaitól.

MÁR MEGINT az áldásnál tartunk. Néhány évig a harcbandulokat áldotta meg az egyház, most arról van szó, hogy a nemzetgyűlés tagjait részesíti ebben a kegyben a herecprimás, esetleg a református püspökök segédletével. Lehet, hogy Vázsonyi különvéleményt jelent be s akkor rabbinus is résztvesz a jelentős aktusban, amely így külső díszben bizonyára nyerni fog. Mi azonban nem igen értjük ezt az áldással való előhozakodást. A fancia, az angol, az olasz s a többi Kamarák és egyebek rendesen áldás nélkül ülnek össze és a munkájukon még is van valamelyes áldás. Kíváncsabb volna, hogy munkával kezdjük az új harcot. Talán így több lenne a siker.

Fizetek 43 K-t

egy gramm aranyért; használható tárgyakért többet is. Régi arany-pénzek grammját 100 K-val fizetem.

Régi ezüstpénzt és briliáns ékszert bárkinél magasabb árban veszek.

Keresek megvételre:

Omega, Schafhausen és Brauswetter féle órákat igen magas árban.

Óra- és ékszerjavító-műhely

Gáspár Ferenc

Kölcsey-utca 2.

Eltérítési
Gyűjtemek és adományozatok
KÖNYVEKET
a könyvtáraknak!

A Közélelmezési Hivatalban gyermek- és nő-cipők ingyen nélkül kaphatók

(Jókai-utca 2.)

Gyermek-cipők 120—140, nő-cipők 140—190 koronáért.

KULTURA.

**

* **Parasz'becsület.** Mascagni operájával nincs szerencséje a szegedi színháznak. Tegnap végre elfogadható előadást kaphattunk volna, Babits Vilma gyásza azonban ismét kellemetlenül lépett közbe. Karácsonyi Santuzzája csak a legszörnyebb igényeket elégítette ki s győnge volt Déri Rózsi és kivételesen Halmos is. Turridu (Tihanyi) énekben elfogadható, játékbán csapnivaló volt. A kórus bebizonyította, hogy ebből a korból még Radió mester sem hoz ki eleget. A megerősített zenekar általában jót, helyenkint kiváló nyújtott. Az operát *A sátán maszkja* című játék előzte meg.

Az angol szabadelvű-párt a béke revidiálását követeli.

Berlin, február 13. A Manchester Guardian és a Westminster Gazette hirt adnak arról, hogy a független szabadelvű-párt az alsóházban indítványt készül benyújtani, amelyben sürgeti, hogy a békeszerződéseket Asquit választási beszédének szellemében vegyék revízió alá. Az indítvány követelni fogja, hogy a területi kérdéseket újból rendezzék és ugyanaz alkalommal vitassák meg az ántánt lehetetlen gazdasági követeléseit is.

Kegyelmet kaptak a román németbarát újságírók.

Bukarest, február 13. A román hadbírószág tudvalevően a múlt évben szigorú ítéletet hozott azoknak az újságíróknak az ügyében, akik Bukarest megszállása alatt a német-román fegyverbarátság érdekében agitáltak. A román király most az összes elítélt újságíróknak megkegyelmezett. Slovic, a német-román barátság egyik leglelkesebb harcosa azonban visszautasította a kegyelmet és nem akarta elhagyni börtönét, végül is szuronyos katonáknak erőszakkal kellett őt zárkájából eltávolítani.

Orosz békeajánlat Lengyelországnak.

Berlin, február 13. Moszkvai szikratávirat szerint a szovjet központi bizottsága üdvözlő táviratot intézett a lengyel nemzethez, amelyben megismétli a január 30-iki békeajánlatát. Oroszország hajlandó elismerni Lengyelország függetlenségét. A lengyel országgyűlés néhány nap múlva foglalkozik az orosz békeajánlattal.

Kolcsakot kivégezték.

London, február 13. A Daily Herald jelenti, hogy Kolcsakot kivégezték.

Beszüntették az amerikai kommunista lapokat.

Budapest február 13. Az amerikai magyar Népszava ma érkezett szá-

mában közli, hogy az amerikai képviselőház elhatározta, hogy súlyos büntetéssel csap le mindazokra, akik kommunista agitációval föl akarják forgatni Amerika rendjét és sokakat deportál, akiknek Amerikában való tartózkodását nem tartja kívánatosnak. A kommunisták amerikai lapjainak szerkesztőit, munkatársait letartóztatták, a lapokat pedig beszüntették.

Megkezdik a vadvizek levezetését.

A sok esőzés és a Tisza magas vizállása következtében a tanyai vadvizek annyira elszaporodtak, hogy sürgős levezetésük vált szükségessé. A város főiratot intézett a földművelésügyi miniszteriumba, amelyben a vadvizek egységes levezetésére való tekintettel, kormánybiztos kiküldését kéri.

Azóta a Tisza rohamos apadása lehetővé tette a ludvári zsilip megnyitását, ami által a holt Tisza vizének árvízfenyegető veszélye elmúlt. A földművelésügyi miniszterium a hozzája beérkezett jelentésekből megállapította, hogy a vadvizek veszedelme annyira enyhült, hogy kormánybiztos kiküldése fölöslegessé vált.

Leiratot küldött tehát ugy Csongrád, mint Pestpilisoltkiskun vármegye és Szeged kormánybiztosához, amelyben elrendeli a törvénytelenül ázott árkok azonnali betömését, hogy ezáltal a vadvizek szertefolyását megakadályozza.

Szakmozgalom.

Főhívás az építőmunkásokhoz! Miután a spanyoljárvány miatt gyűléseket nem tarthatunk, a vezetőség fölkéri a t.-szaktársakat, hogy fontos tudnivalók közlése végett február 15-én, vasárnap délelőtt folyamán az egyesület helyiségében jelenkezzenek.

Feladószerkesztő: HERCZEG ISTVÁN.
Kiadja: MUNKA lap- és nyomdavállalat szegedi részlege.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: MUNKÁS-OTTTHON. (Telefon-szám 9-50.)
Nyomda: Petőfi Sándor-sugárút 1. sz. Telefon-szám 16-34

Új férfi- és gyermekruha
készítését, valamint foglalkoztatást és átalakítást vállalunk.
SCHWARTZ JÓZSEF férfi-szabó
Brassai-lakás 20. szám.
Párttagoknak árkedvezmény.

Makulatura
(csomagoló-papíros)
OLCSÓ ÁRON KAPHATÓ
A MUNKA
kiadóhivatalában (Munkásotthon.)

Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egylete
szegedi 524. számú főköja (Zárda-utca 15.)

A tagoknak tudomására adja, hogy a befizetések február 15-től minden vasárnap délelőtt 9-1 óráig történnek. Az elnökség.

Spanyolnátha ellen

legjobb óvszerek: kenőgyak, rum és jó bor.

Olcsón kapható:

Valéria-tér 1. sz. alatti szeszüzletben.

Munka után

Írta: EIBUS BENTIAN.

Apró elbeszélések a mai időkről.

2. kötet.

Kapható a Munkásotthon gondnokainál és a Munkásotthon könyvtárában.

A befolyt jövedelem a Munkásotthon könyvtára javára fordítottatik.

□ Kapható minden elárúshónál. □

GYŐRI BÉLA MŰORÁS ÉS ÉKSZERESZ

Elsőrendű órák, divatos ékszer- és ékszerek nagy választékban, olcsó áron. Javításokat pontosan készít. — Tört aranyat MAGAS ÁRBAN vesz.

KLAUZÁL-TÉR 2, Kenyér-plac.

Munkások Általános Fogyasztási Szövetkezete

Telefon 120. FEKÉTESAS-UTCA 19. Telefon 120.

AZ ÖSSZMUNKÁSSÁG LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRASA.

Friss őrlésű kukoricaliszt állandóan kapható.

Tört aranyat, ezüstöt, ékszereket és régi pénzeket magas áron vesz

BRAUSWETTER JÁNOS
CHRONOMETER ÉS MŰORÁS, ÉKSZERESZ

VALÓDI TIP-TOP GYERMEKCIPOK, TÉLI ÁRUK, ÉS
FRISS VILLANYLÁMPA ELEM ÉRKEZETT A

Párisi Nagy Áruházba

Munkások! Elvtársak!

A ti lapotok

A MUNKA

Agitáljatok, hogy saját lapotok minél hatalmasabb legyen!